

مستند سازی عملیات کربلا ۲

(قرارگاه عملیاتی نصر)

مؤلفان:

غلامرضا ملکی

شهاب رستمی

عباس رضایی

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

۱۴۰۲

سرنشانه	:	ملکی، غلامرضا، ۱۳۴۴
عنوان و نام پدیدآور	:	مستندسازی عملیات کربلا ۲: (قرارگاه عملیاتی نصر)/ مولفان غلامرضا ملکی، شهاب رستمی، عباس رضایی.
مشخصات نشر	:	تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۳۴ ص: مصور، نقشه(رنگی)، جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۵۳۵۰-۹۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
عنوان دیگر	:	قرارگاه عملیاتی نصر.
موضوع	:	جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ — عملیات کربلای ۲ Iran-Iraq War، ۱۹۸۰-۱۹۸۸ ۲- Operation Karbala جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ — نبردها Iran-Iraq War، ۱۹۸۰-۱۹۸۸ Campaigns
شناسه افزوده	:	رستمی، شهاب، ۱۳۵۸
شناسه افزوده	:	رضایی، عباس، ۱۳۵۲
شناسه افزوده	:	دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس
اطلاعات رکورد	:	فیبا
کتابشناسی	:	

عنوان: مستند سازی عملیات کربلا ۲ (قرارگاه عملیاتی نصر)

مؤلفان: غلامرضا ملکی، شهاب رستمی و عباس رضایی

طراح جلد: علی ناصری

صفحه آرای: امیرحسین رضائی

ناشر: دافوس

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۲۳۴ ص

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲

چاپ و صحافی: مدیریت چاپ، انتشارات و فصلنامه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس

تلفن: ۶۶۴۱۴۱۹۱-۰۲۱، ۶۶۴۷۰۴۸۶-۰۲۱

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلفان می‌باشد.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

فهرست مطالب

۲۳	فصل یکم: وضعیت عمومی و خصوصی قرارگاه مقدم نذاجا در جنوب (کربلا ۲).....
۲۴	وضعیت عمومی:.....
۲۴	الف- مدرک: (نقشه ۱:۵۰۰۰۰ سرخهندری، شوش، دچه، بیس، عینخوش).....
۲۴	ب- وضعیت راهبردی:.....
۲۴	وضعیت:.....
۳۰	پ - وضعیت تاکتیکی:.....
۳۳	وضعیت خصوصی:.....
۳۵	فصل دوم: سازمان دهی ستاد و گروه های طرحریزی.....
۳۶	سازماندهی ستاد و گروه های طرحریزی:.....
۳۷	تشکیل شور اول ستادی و شروع مقدمات طرحریزی:.....
۳۷	(گام ۲).....
۴۳	فصل سوم: برآورد وضعیت اطلاعات شماره ۹ طرح کربلا ۲.....
۴۴	برآورد وضعیت اطلاعات شماره ۹ طرح کربلا ۲.....
۴۴	مأموریت:.....
۴۴	منطقه عملیات: ****.....
۴۴	وضعیت دشمن:.....
۴۷	توانائی های دشمن:.....
۴۸	۵ نتیجه:.....
۴۹	فصل چهارم: برآورد وضعیت عملیاتی شماره ۱ طرح کربلا ۲.....
۵۰	برآورد وضعیت عملیاتی شماره ۱ طرح کربلا ۲.....
۵۰	مأموریت:.....
۵۰	وضعیت و راههای کار:.....
۵۶	تجزیه و تحلیل راههای کار:.....
۶۳	مقایسه راههای کار خودی:.....

پیشنهاد: ۶۷

فصل پنجم: طرح عملیاتی کربلا ۲ (تجدید نظر شده) ۶۹

طرح عملیاتی کربلا ۲ (تجدید نظر شده) ۷۰

وضعیت: ۷۰

مأموریت: ۷۲

اجرا: ۷۲

خدمات پشتیبانی: پیوست ج (خدمات پشتیبانی) ۷۷

فرماندهی و مخابرات: ۷۷

فصل ششم: بررسی منطقه عملیات قرارگاه عملیاتی نصر ۸۳

بررسی منطقه عملیات قرارگاه عملیاتی نصر ۸۴

ماده ۱- منظور و ملاحظات محدود کننده: ۸۴

ماده ۲: شرح کلی منطقه عملیات: ۸۵

ماده ۳- جنبه های نظامی منطقه عملیات قرارگاه نصر: ۹۱

ماده ۴- تأثیر مشخصات منطقه عملیات و راه کارهای خودی و دشمن: ۹۶

فصل هفتم: برآورد اطلاعاتی قرارگاه عملیاتی نصر ۹۹

برآورد اطلاعاتی قرارگاه عملیاتی نصر ۱۰۰

ماده ۱- مأموریت واگذاری به قرارگاه نصر: ۱۰۰

ماده ۲- منطقه عملیات: ۱۰۰

ماده ۳- وضعیت دشمن: ۱۰۱

ماده ۴- تواناییهای دشمن: ۱۱۴

ماده ۵- نتیجه: (تأثیر منطقه عملیات بر راههای کار خودی و دشمن) ۱۱۹

فصل هشتم: برآورد وضعیت عملیاتی قرارگاه نصر ۱۲۱

۱- مأموریت: ۱۲۲

۲- وضعیت و راههای کار: ۱۲۲

۳- تجزیه و تحلیل راههای کار طرفین: ۱۳۲

۱۳۹..... ۴ - مقایسه راههای کار خودی :

۱۴۱..... ۵ - پیشنهاد :

۱۴۳..... فصل نهم: طرح عملیاتی نصر

۱۴۴..... طرح عملیاتی نصر

۱۴۴..... ۱- وضعیت:

۱۴۶..... ۲ - ماموریت:

۱۴۶..... ۳ - اجرا:

۱۵۲..... ۴ - پشتیبانی و خدمات:

۱۵۲..... ۵- فرماندهی و مخابرات:

۱۶۱..... فصل دهم: هدایت عملیات کربلا ۲ قرارگاه نصر

۱۶۲..... رویدادهای قبل از شروع عملیات و رهنمود حضرت امام خمینی (ره)

۱۶۵..... آخرین تصمیم

۱۶۶..... ساعت (س) روز (ر)

۱۶۷..... هدایت عملیات

۱۶۷..... مرحله یکم عملیات

۱۶۷..... رویدادهای روز اول عملیات (مورخه ۱۳۶۱/۰۱/۰۲)

۱۶۷..... نصر ۱ (تیپ ۱ ال ۲۱ پیاده حمزه و تیپ ۷ ولی عصر دزفول)

۱۷۱..... نصر ۲ (تیپ ۲ لشکر ۲۱ پیاده حمزه و تیپ ۲۷ محمد رسول الله (ص))

۱۷۳..... نصر ۳ (تیپ ۳ لشکر ۲۱ پیاده حمزه و یگانهای ادغامی از تیپ ۷ ولی عصر دزفول)

۱۷۶..... نصر ۴ (تیپ ۴ زرهی لشکر ۲۱ پیاده حمزه - احتیاط)

۱۷۷..... نصر ۵ (تیپ ۵۸ ذوالفقار با سه گردان از تیپ ۲۷ محمد رسول الله (ص))

۱۷۹..... پانتهای ارتش عراق در روز اول عملیات

۱۸۰..... نتیجهگیری روز اول عملیات:

۱۸۱..... رویدادهای روز دوم (مورخه ۶۱/۰۱/۰۳)

۱۸۲..... مرحله دوم عملیات

۱۸۲..... رویدادهای روز سوم (۶۱/۰۱/۰۴)

۱۸۷	پاتکهای ارتش عراق در روز سوم عملیات (روز چهارم فروردین ماه ۶۱).....
۱۸۷	رویدادهای روز چهارم عملیات (۶۱/۰۱/۰۵).....
۱۸۸	رویدادهای روز پنجم عملیات ۶۱/۰۱/۰۶.....
۱۹۰	پاتک دشمن روز پنجم عملیات (۶۱/۰۱/۰۶).....
۱۹۰	مرحله سوم عملیات.....
۱۹۰	رویدادهای روز سوم ۶۱/۰۱/۰۷.....
۱۹۵	پاتکهای ارتش عراق در روز ششم عملیات (۶۱/۰۱/۰۷).....
۱۹۵	مرحله چهارم عملیات.....
۱۹۵	رویدادهای مرحله چهارم عملیات.....
۱۹۸	پایان عملیات قرارگاه نصر روز (۶۱/۰۱/۰۸).....
۱۹۹	وضعیت دشمن در آخرین روز عملیات ۶۱/۰۱/۰۸.....
۲۰۰	یگانهای از دشمن که در منطقه عملیات فتح المبین منهدم شدند.....
۲۰۳	پیوستها.....

خداوند جان جهان و جهان، نمود خداوند است

پیشگفتار

دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران که به اختصار «دافوس» خوانده می‌شود، در ایران به‌عنوان بالاترین مرجع دانشگاه‌های نظامی کشور با ارائه آموزش‌های تخصصی و با روش‌های عملی در مقاطع کارشناسی ارشد رشته مدیریت دفاعی و دکتری فرماندهی عملیات مشترک و مرکب منطبق بر قوانین و مقررات وزارت علوم و فناوری و با فلسفه وجودی خود، مبنی بر آموزش افسران ارشد نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه افسران ارشد ارتش، جهت تصدی آن‌ها در مشاغل میانی و عالی سازمان‌های نظامی کشور فعالیت‌های منسجمی را انجام داده و در این مسیر دارای تجربیات بسیار ارزشمندی نیز می‌باشد.

این دانشگاه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مراکز عالی تحصیلات تکمیلی همواره نقش بی‌بدیلی در ارائه آموزش‌های تخصصی نظامی داشته که این اقدام به تربیت فرماندهان و مدیران متعهد و کارآمد منجر گردیده است. باید خاطر نشان کرد، دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران از دیرباز در راستای مأموریت خطیر خویش همواره به‌عنوان رکن اصلی آموزش افسران ارشد آجا، سایر نیروهای مسلح و کشورهای دوست و هم‌پیمان، تمام همت و تلاش خود را به کار گرفته تا ضمن برافراشته نگه‌داشتن پرچم فروزان علم و دانش نظامی با بهره‌گیری از اندیشمندان و استادان پیشکسوت (که دوران دفاع مقدس را تجربه نموده‌اند) و استادان سازمانی خود، در کسب علم و دانش، اندیشه نظامی را گسترش داده و با ارائه آموزش‌های تخصصی و عملی، فرماندهانی، مدیر و مدبر، با تفکر عمیق نظامی تربیت نماید. کیفیت و انسجام آموزش در دافوس آجا نه تنها تاکنون موجب تعلیم فرماندهانی بزرگ از جمله امیران شهیدی که دانش‌آموخته این دانشگاه بوده‌اند عبارت‌اند از سپهبد محمدولی قرنی، سرتیپ ایرج نصرت آزاد، سرتیپ ولی‌الله فلاحی، سرهنگ حسن آبشناسان، سرتیپ قاسم علی ظهیرنژاد، سرهنگ نورالدین مکی، سرتیپ اصغرحاتمی و مسئولین و مقامات ارشد ارتش و بعضی از مقامات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در دانشگاه فرماندهی و ستاد تحصیل نموده‌اند عبارت‌اند از: سرلشکر

عبدالرحیم موسوی، سرلشکر یدالله حسنی سعدی، سرلشکر عطاالله صالحی، سرتیپ محمدحسین دادرس، دریادار حبیبالله سیاری، سردار حسین سلامی، سردار اسماعیل احمدی مقدم و سردار محمد سوداگر همچنین این دانشگاه امر آموزش موجب سرافرازی و اقتدار نیروهای مسلح می‌باشد.

بدین ترتیب، دافوس آجا درواقع الگویی مناسب برای دانشگاه‌های مأموریت محور، به‌ویژه دانشگاه‌های نظامی در سطح منطقه و جهان محسوب می‌گردد. الگویی که درگذشته و هم‌اکنون آثار و پیامدها و ثمرات ارزشمند آن کاملاً مشهود است. دانش‌آموختگان این دانشگاه نه‌تنها از پیشگامان عرصه دفاع از کیان و حدودو ثغور کشور در طول سال‌های دفاع مقدس بودند، بلکه درزمینه علم خوش درخشیده و اکنون این دانشگاه به‌عنوان مرجع علمی و دانش نظامی، پاسخگویی تمام نیازمندی‌های کشور در رابطه با مقابله با هرگونه تهدید منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای می‌باشد؛ بنابراین آموزش نظامی را می‌توان مقوله‌ای محوری دانست که به اقتدار و امنیت کشور می‌انجامد. در چارچوب این معنا، دافوس آجا در مسیر تعالی و اصلاح نظام آموزشی خود هرساله با سنجش و برآورد نیازهای آموزشی نیروهای مسلح، آجا و برآورد تهدیدات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای و سایر عوامل مؤثر در تدوین عناوین و سرفصل‌های آموزشی بازنگری و بر اساس منطق و استدلال لازم نسبت به توسعه متون و ترویج آن اقدامات لازم را پیش‌بینی می‌کند. از حسن تدبیر و رهنمودهای امیر سرتیپ‌دوم دکتر مسعود بختیاری‌زاد، امیر سرتیپ‌دوم دکتر نصرت‌ا... معین‌وزیری و امیر سرتیپ‌دوم دکتر سیدتراب ذاکری که ما را در تهیه و تألیف این اثر یاری نمودند نهایت تشکر و قدردانی می‌شود.

والله‌الحمد

مؤلفین شهریور سال ۱۴۰۱